

Брюксел, 14.2.2018
COM(2018) 64 final

2018/0031 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно подписването, от името на Европейския съюз, на Споразумението между Европейския съюз и Конфедерация Швейцария за допълнителни правила във връзка с инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“ за периода 2014—2020 г.

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Регламент (ЕС) № 515/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за създаване на инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“ и за отмяна на Решение № 574/2007/ЕО влезе в сила на 21 май 2014 г. и започна да се прилага от 1 януари 2014 г.¹

Регламент (ЕС) № 514/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за определяне на общи разпоредби за фонд „Убежище, миграция и интеграция“ и за инструмента за финансово подпомагане на полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи също влезе в сила на 21 май 2014 г. и започна да се прилага от 1 януари 2014 г.² Съгласно член 19 от Регламент (ЕС) № 515/2014 разпоредбите на Регламент (ЕС) № 514/2014 се прилагат спрямо инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“ (наричан по-нататък „инструмент за финансово подпомагане за външните граници и визите“).

Целта на инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите е да се създаде механизъм за солидарност, който обвързва участващите държави с едни и същи европейски правила относно контрола на външните граници, които са от взаимен интерес и се прилагат от името на всяка една от държавите. Инструментът за финансово подпомагане за външните граници и визите ще служи за постигането на една от основните цели на достиженията на правото от Шенген, а именно споделянето на отговорността за „ефективно, високо и еднакво ниво на контрол на външните граници“, както е посочено в член 15 от Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета³. Следователно той представлява развитие на достиженията на правото от Шенген.

В член 5, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 515/2014 се предвижда, че държавите, асоциирани в прилагането, изпълнението и развитието на достиженията на правото от Шенген, участват в инструмента в съответствие с разпоредбите на този регламент и че се сключват договорености за финансовия принос на тези държави спрямо инструмента и допълнителните правила, необходими за такова участие, включително разпоредби, гарантиращи защитата на финансовите интереси на Съюза и правомощието за извършване на одит от страна на Сметната палата, тъй като в съответните споразумения за асоцииране не са предвидени такива правила.

Целта на проекта на споразумение с Швейцария е определянето на договореностите, посочени в член 5, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 515/2014, и даването на възможност на Комисията да поеме крайната отговорност за изпълнението на бюджета на инструмента в тази асоциирана държава, както и определянето на финансовия принос на тази държава към бюджета на Съюза във връзка с този инструмент.

По отношение на бюджетния и финансовия контрол държавите членки са обвързани с хоризонтални задължения (например компетентността на Сметната палата и на Европейската служба за борба с измамите (OLAF), произтичащи пряко от Договора или от вторичното законодателство на Съюза. Тези задължения се прилагат по отношение на държавите членки пряко и поради това не са установени в Регламент (ЕС)

¹ ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 143.

² ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 112.

³ ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1.

№ 515/2014. Те трябва обаче, в приложение на член 5, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 515/2014, да бъдат разширени, за да обхванат асоциираната държава, посредством проекта на споразумение.

С цел да се защитят финансовите интереси на Съюза срещу измама и други нередности, в Регламент (ЕС) № 514/2014 се предвижда на персонала на Комисията, Сметната палата и OLAF да се предостави подходящ достъп за извършване на проверки. В член 5, параграф 9 от Регламент (ЕС) № 514/2014 се добавя, че със споразуменията за сътрудничество с трети държави Комисията, Сметната палата и OLAF изрично ще се оправомощават да извършват такива одити и проверки и инспекции на място. Съответно това е предвидено в проекта на споразумение.

2. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Правно основание

С цел сключване на договорености между Съюза и Швейцария относно финансовия принос на тази държава за инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите за периода 2014—2020 г. и относно допълнителните правила, необходими за такова участие, настоящото предложение за подписването на Споразумението се основава на член 77, параграф 2 и член 218, параграф 5 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

• Необходимост от предложеното решение

Въз основа на член 5, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 515/2014 сключването на Споразумението с Швейцария е необходимо за установяването на договорености относно финансовия принос на тази държава за инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите за периода 2014—2020 г. и относно допълнителните правила, необходими за такова участие.

Макар че в член 19, параграф 4 от Споразумението, както е парафирано, е предвидена възможността то да се прилага временно от деня след подписването му, без да се засягат конституционалните изисквания, швейцарските органи информираха Комисията, че съгласно разпоредбите на швейцарския закон за организацията на правителството и администрацията такова временно прилагане не е възможно. Ето защо настоящото предложение за решение на Съвета не включва временното прилагане на Споразумението. Споразумението ще влезе в сила съгласно разпоредбите на член 19, параграфи 2 и 3 на първия ден от първия месец, следващ деня на последната нотификация за приключване на процедурата по ратификация.

• Пропорционалност

Не се прилага.

• Избор на инструмент

Не се прилага.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Резултат от преговорите**

На 28 май 2014 г. Комисията представи препоръка до Съвета да упълномощи Комисията да започне преговори с Норвегия, Исландия, Швейцария и Лихтенщайн по международно споразумение за създаване на такива допълнителни правила.

На 14 юли 2014 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори с Норвегия, Исландия, Швейцария и Лихтенщайн по споразумение относно реда и условията за участие на тези държави в инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите.

Преговорите бяха проведени съвместно с всички асоциирани държави в два кръга. Окончателният текст на проекта на споразумение с Швейцария бе парафиран на 21 април 2017 г.

Комисията счита, че целите, определени от Съвета в неговите насоки за водене на преговори, са постигнати и че проектът на споразумение е приемлив за Съюза.

Държавите членки бяха информирани и с тях бяха проведени консултации в съответните работни групи на Съвета.

Окончателното му съдържание може да бъде обобщено, както следва:

В проекта на споразумение е предвиден годишният финансов принос на Швейцария в бюджета на инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите. Той представлява годишна сума, изчислена в съответствие с БВП на Швейцария като процент от БВП на всички държави, участващи в инструмента [член 10 и приложението]. Годишните плащания са посочени в член 11.

В проекта на споразумение са предвидени също така редът и условията за определяне на отговорния орган и за системата за годишно докладване.

В Споразумението се съдържат и разпоредби за защита на финансовите интереси на Съюза срещу измама и мерки за осигуряване на съответствие с разпоредбите по отношение на финансовото управление и контрол, установени в Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и в правото на Съюза въз основа на ДФЕС.

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Не се прилага.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Не се прилага.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Не се прилага.

- **Оценка на въздействието**

Не е приложимо, тъй като предложението е свързано с управлението на програмата и целта му е подписване на международно споразумение, което бе договорено въз основа на насоките за преговори, изготвени от Съвета.

- **Регулаторна пригодност и опростяване**

Не се прилага.

- **Основни права**

Не се прилага.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

В член 10 от проекта на споразумение и в приложението към него се съдържат разпоредбите, свързани с годишния финансов принос на асоциираната държава към бюджета на инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите и евентуалното му адаптиране към ситуацията, описана в приложението.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Териториално прилагане**

Регламент (ЕС) № 515/2014 представлява развитие на достиженията на правото от Шенген. В това отношение настоящото споразумение с Швейцария също доразвива достиженията на правото от Шенген.

В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. В съответствие с член 4 от гореспоменатия протокол Дания ще реши в срок от шест месеца след приемането от Съвета на настоящото предложение, дали да го въведе в националното си право.

Настоящото предложение представлява развитие на елементи от достиженията на правото от Шенген, в които Обединеното кралство и Ирландия не участват, и следователно те не са обвързани от него, нито от прилагането му в съответствие с решения 2000/365/ЕО⁴ и 2002/192/ЕО на Съвета⁵.

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

В член 17 от Споразумението се уточняват приложимите договорености за докладване и мониторинг. До 15 февруари всяка година и до 2022 г. включително Швейцария следва да представя на Комисията годишен доклад за изпълнението за предходната финансова година.

- **Обяснителни документи (за директиви)**

Не се прилага.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

Не е необходимо.

⁴ Решение 2000/365/ЕО на Съвета от 29 май 2000 г. относно искането на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 131, 1.6.2000 г., стр. 43).

⁵ Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).

С оглед на горепосочените съображения Комисията предлага Съветът да реши Споразумението да бъде подписано от името на Съюза и да упълномощи председателя на Съвета да назначи лицето(ата), надлежно упълномощено(и) да го подпише(ат) от името на Съюза.

Комисията направи отделно предложение за Решение на Съвета относно сключването на приложеното Споразумение между Европейския съюз и Конфедерация Швейцария относно допълнителни правила във връзка с инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“ за периода 2014—2020 г.⁶ Съветът ще приеме това решение, след като получи одобрението от Европейския парламент.

⁶ Предложение за Решение на Съвета относно сключването от името на Европейския съюз на Споразумение между Европейския съюз и Конфедерация Швейцария относно допълнителни правила във връзка с инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“ за периода 2014—2020 г., COM(2016) XXX final [да се добави номерът, след като Генералният секретариат го определи].

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно подписването, от името на Европейския съюз, на Споразумението между Европейския съюз и Конфедерация Швейцария за допълнителни правила във връзка с инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“ за периода 2014—2020 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2 във връзка с член 218, параграф 5 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Регламент (ЕС) № 515/2014 на Европейския парламент и на Съвета⁷ предвижда, че държавите, асоциирани в прилагането, изпълнението и развитието на достиженията на правото от Шенген, участват в инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите и че трябва да се сключват договорености относно техния финансов принос и допълнителните правила, необходими за такова участие, включително разпоредби, гарантиращи защитата на финансовите интереси на Съюза и правомощията за извършване на одит от страна на Сметната палата.
- (2) На 14 юли 2014 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори с Кралство Норвегия, Република Исландия, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн по споразумение относно реда и условията за тяхното участие в инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите. Преговорите с Конфедерация Швейцария бяха приключени успешно с парафирането на Споразумението на 21 април 2017 г.
- (3) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Тъй като настоящото решение представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящото решение Дания взема решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го въведе в националното си право.
- (4) Настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Обединеното кралство не участва в съответствие

⁷ Регламент (ЕС) № 515/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за създаване на инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“ и за отмяна на Решение № 574/2007/ЕО (ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 143).

с Решение 2000/365/ЕО на Съвета⁸; следователно Обединеното кралство не участва в неговото приемане и не е обвързано от него, нито от неговото прилагане.

- (5) Настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета⁹; следователно Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (6) Споразумението следва да бъде подписано от името на Съюза, при условие че бъде сключено на по-късна дата,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

С настоящото се одобрява подписването от името на Европейския съюз на Споразумението между Европейския съюз и Конфедерация Швейцария относно допълнителни правила във връзка с инструмента за финансово подпомагане за външните граници и визите като част от фонд „Вътрешна сигурност“ за периода 2014—2020 г., при условие че посоченото споразумение бъде сключено.

Текстът на споразумението, което следва да бъде подписано, е приложен към настоящото решение.

Член 2

Генералният секретариат на Съвета изготвя акта за предоставяне на пълномощия за подписване на споразумението, при условие че то бъде сключено, на лицето или лицата, посочени от преговарящия по споразумението.

Член 3

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател

⁸ Решение 2000/365/ЕО на Съвета от 29 май 2000 г. относно искането на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 131, 1.6.2000 г., стр. 43).

⁹ Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).